

Chambers samtalsmodell

Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Eleverna får träna på att reflektera och uttrycka sina tankar på ett strukturerat sätt.

Läraren reflekterar

Tänk om det var krig i Norden, i Sverige. Vad skulle du göra och hur skulle du reagera? Det är några av de frågor som jag har diskuterat med mina elever i svenska och historia. Diskussionerna har utgått från boken Om det var krig i Norden skriven av Janne Teller och genomförts enligt Aidan Chambers modell för boksamtal. Självklart passar upplägget även för andra böcker.

Chambers modell

För den som inte är kunnig till Chambers modell kommer här en kort sammanfattning. Modellen består av fyra frågor och det är kring dessa man har sitt samtal. Frågorna är:

- Vad gillar du i boken?
- Vad ogillar du i boken?
- Vilka frågetecken finns?
- Vilka mönster/kopplingar kan du se?

Under och efter sin läsning skriver eleverna ner sina tankar under respektive fråga/rubrik. Jag ser alltid till att dela ut ett läsprotokoll till eleverna så att de enkelt kan samla sina tankar. En mall kan se ut så här:

Läsprotokoll efter Chambers modell

Novellens titel: _____ Författarens namn: _____

Ditt namn: _____ Klass: _____

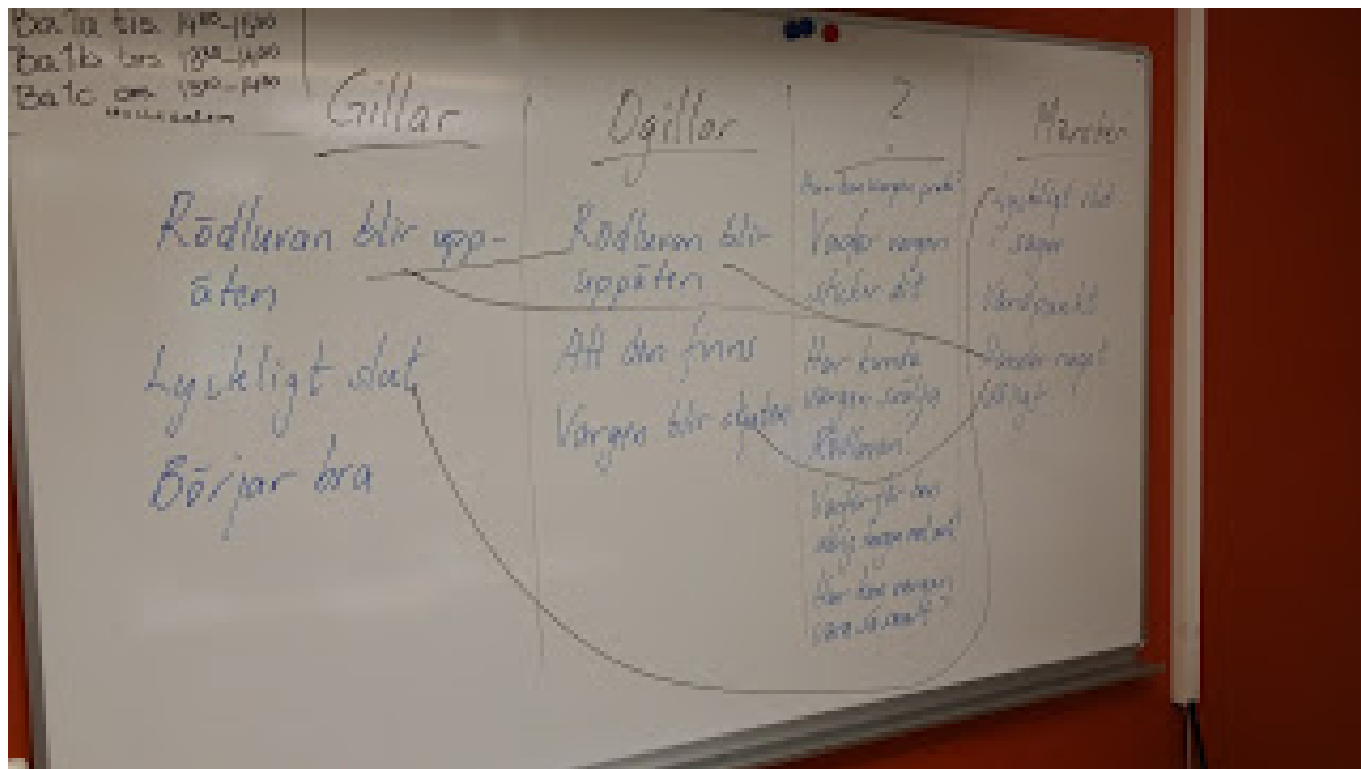
GILLAR	OGILLAR	FRÅGETECKEN	MÖNSTER

Materialet får användas enligt denna Creative Commons licens.

Av: Fröken JE

Första gången eleverna använde Chambers modell valde jag att lägga ner tid på att modellera och presentera modellen. Jag gick igenom hur modellen är uppbyggd och sedan exemplifierade jag hur jag tänker genom att använda sagan om Rödluvan och vargen. Rätt snart deltog flera elever i klassen. De hjälpte till i mitt tänkande.

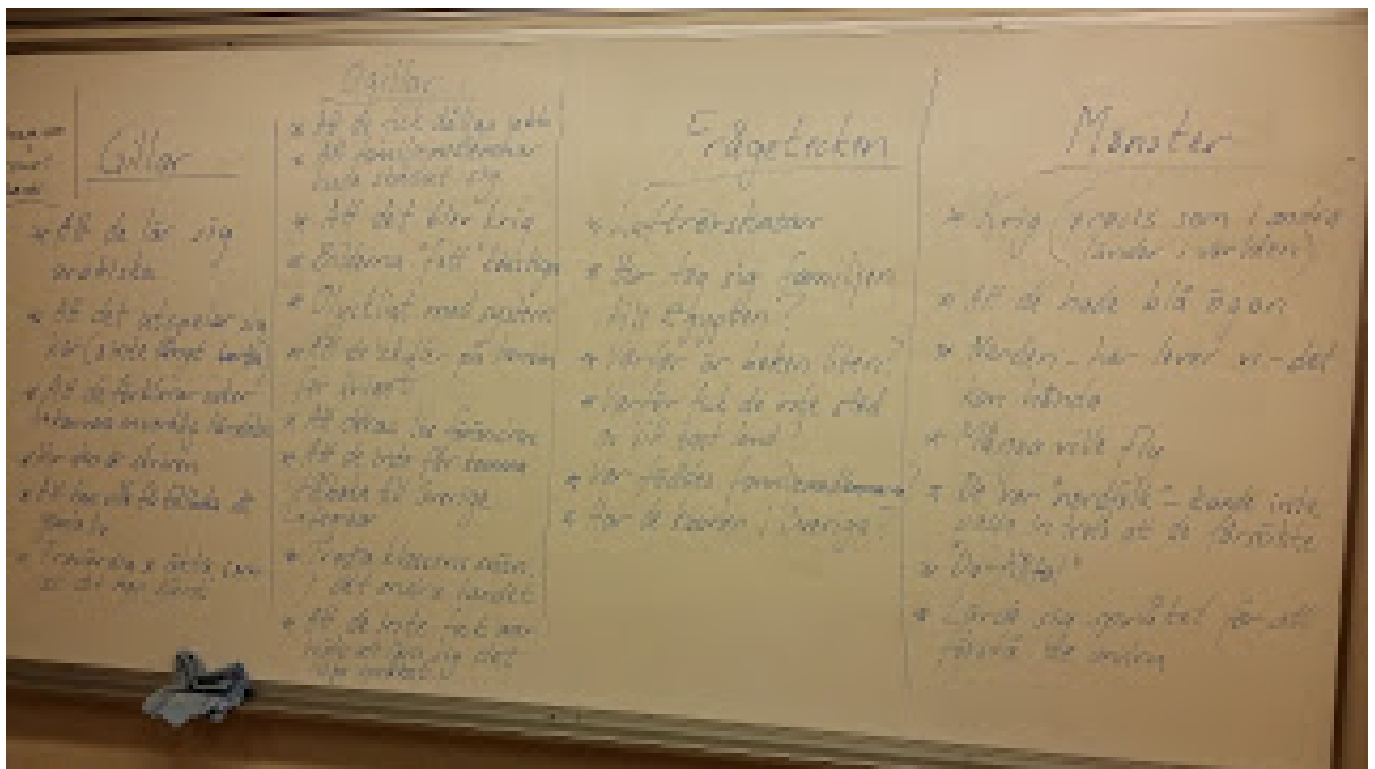
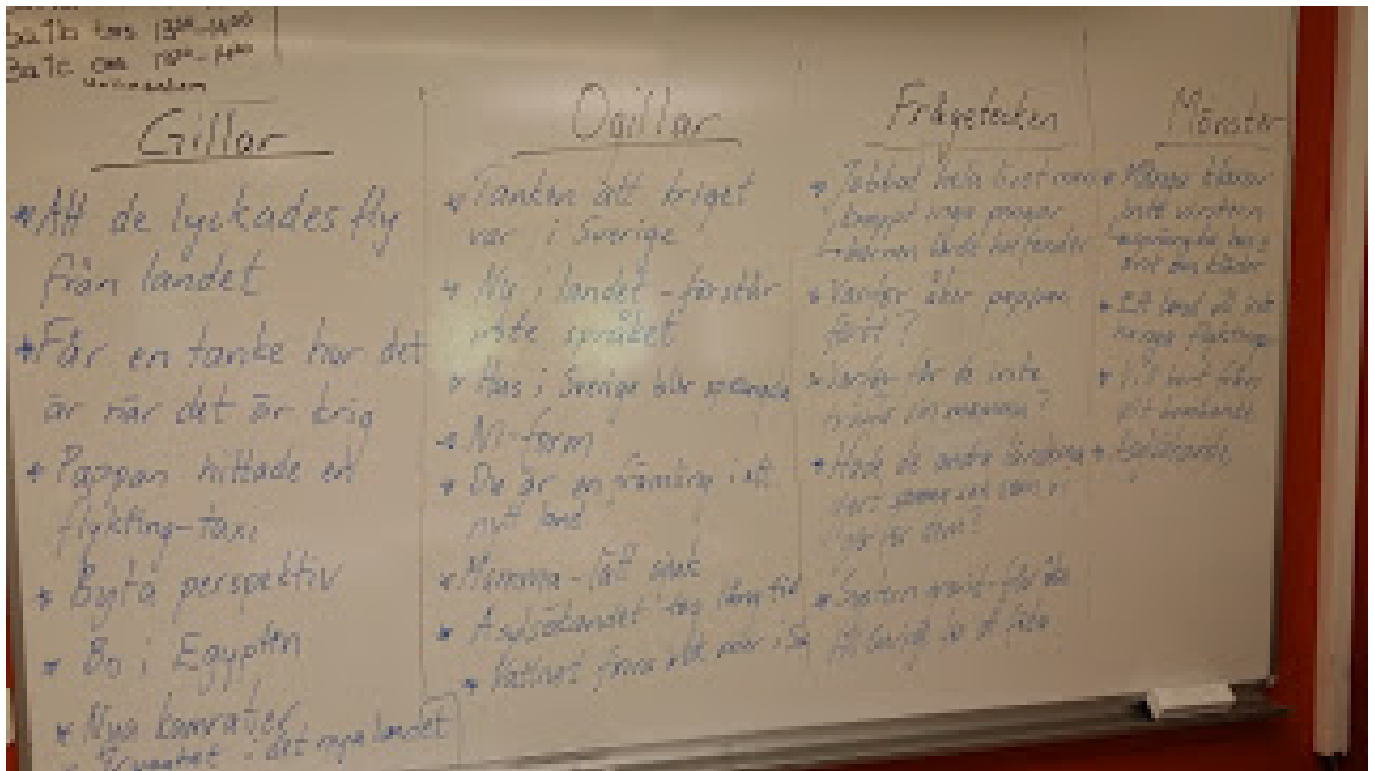
När väl modellen var presenterad avsattes tid till läsning. Texten lästes högt så att alla kunde hänga med. Några elever ville hellre läsa tyst på egen hand och fick givetvis det.

Text möter text

Under andra lektionen fick eleverna möjlighet att fördjupa sig i texten men också fylla på i sina läsprotokoll. Då vi tidigare läst bland annat *Den fria rörligheten* av Karolina Ramqvist och *Hjälten Josef Schultz på fotografiet* av Olivia Bergdahl kunde eleverna också arbeta med att hitta kopplingar mellan de tre texterna. Gemensamt för dem är ju bland annat att de handlar om krig, flykt och utsatthet.

Textsamtal

Under tredje och fjärde lektionen var det dags för boksamtal och dessa genomfördes i mindre grupper (7 elever per grupp). Varje samtal höll på ca 1 timme. Under de sista minuterna genomfördes en utvärdering. I alla grupper var aktiviteten hög och tavlan fylldes rätt snart av elevernas tankar.

När väl alla elevernas tankar fanns på plats fick de tillsammans försöka se vad som hängde ihop med vartannat och streck drogs mellan och inom de olika kolumnerna. Därefter började det något mer fördjupande samtalet, där eleverna fick förklara och utveckla sina tankar. I denna fas ingick också att vara en aktiv lyssnare så att man kunde ta vid där någon annan slutat.

Utvärdering

Vad tyckte då eleverna om detta arbetssätt? Många var mycket positiva. På en skala 1-5, där 1 var det lägsta betyget och 5 det högsta, blev klassens snitt 4,3. Det skulle jag säga är ett mycket gott betyg. Det eleverna skrev var att de gillade formen, att i mindre grupp få tala och samtala om en gemensamt läst text. De gillade också att de fick ta del av varandras åsikter och tankar och de upplevde att de fick nya perspektiv på texten när de fick arbeta med den på detta sätt.

Lgr 11 Förmåga (kopplingar till åk 9)

Formulera sig och kommunicera i tal och skrift, läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll

Att leda ett samtal, formulera och bemöta argument samt sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.

Kunskapskrav

Genom att göra **välutvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll med **god** koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven **mycket god** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra **välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om budskap som är **tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda** i olika verk.

Eleven kan samtala om och diskutera varierande ämnen genom att ställa frågor och framföra åsikter med **välutvecklade och väl** underbyggda argument på ett sätt som **för samtalen och diskussionerna framåt och fördjupar eller breddar dem**.